Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

18. září 2019 *

„Řízení o předběžné otázce – Nařízení (EU) č. 1215/2012 – Soudní příslušnost v občanských a obchodních věcech – Oblast působnosti – Článek 1 odst. 2 písm. b) – Insolvenční řízení a podobná řízení – Vyloučení – Žaloba na určení pohledávky za účelem jejího přihlášení v rámci úpadkového řízení – Použití nařízení (ES) č. 1346/2000 – Článek 41 – Obsah přihlášky pohledávky – Hlavní a vedlejší úpadkové řízení – Překážka litispendence a související řízení – Obdobné použití čl. 29 odst. 1 nařízení č.1215/2012 – Nepřípustnost“

Ve věci C-47/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Oberlandesgericht Wien (Vrchní zemský soud ve Vídni, Rakousko) ze dne 17. ledna 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 26. ledna 2018, v řízení

Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad

proti

Stephanu Rielovi, jakožto insolvenčnímu správci společnosti Alpine Bau GmbH,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení J.-C. Bonichot, předseda senátu, R. Silva de Lapuerta (zpravodajka), místopředsedkyně, C. Toader, A. Rosas a M. Safjan, soudci,

generální advokát: Y. Bot,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad A. Freytagem, Rechtsanwalt,

– za S. Riela, jakožto insolvenčního správce společnosti Alpine Bau GmbH S. Rielem, Rechtsanwalt,

– za španělskou vládu M. Sampol Pucurullem, jako zmocněncem,

– za polskou vládu B. Majczynou, jako zmocněncem,

* Jednací jazyk: němčina.

– za Evropskou komisi M. Heller a M. Wilderspinem, jako zmocněnci,

– za švýcarskou vládu M. Schöllem, jako zmocněncem,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 4. dubna 2019,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 1 odst. 2 písm. b) a čl. 29 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2012, L 351, s. 1), jakož i článku 41 nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000 o úpadkovém řízení (Úř. věst. 2000, L 160, s. 1; Zvl. vyd. 19/01, s. 191).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad (Státní pokladna Polské republiky – Národní ředitel státních silnic a dálnic) a Stephanem Rielem, jakožto insolvenčním správcem v hlavním úpadkovém řízení zahájeném v Rakousku proti společnosti Alpine Bau GmbH ve věci žaloby na určení pohledávek.

Právní rámec

Unijní právo

Nařízení č. 1215/2012

3 Článek 1 nařízení č. 1215/2012 stanoví:

„1. Toto nařízení se vztahuje na věci občanské a obchodní bez ohledu na druh soudu. Nevztahuje se zejména na daňové, celní či správní věci ani na odpovědnost státu za jednání a opominutí při výkonu státní moci (*acta iure imperii*).

2. Toto nařízení se nevztahuje na:

[…]

b) insolvenční řízení a podobná řízení;

[…]“

4 Článek 29 tohoto nařízení stanoví:

„1. Aniž je dotčeno ustanovení čl. 31 odst. 2, je-li u soudů různých členských států zahájeno řízení v téže věci mezi týmiž stranami, přeruší soud, u něhož bylo řízení zahájeno později, bez návrhu řízení do doby, dokud se neurčí jako příslušný ten soud, u něhož bylo řízení zahájeno jako první.

2. V případech uvedených v odstavci 1 a na žádost soudu, u něhož bylo zahájeno řízení, jakýkoli jiný soud, u něhož bylo zahájeno řízení v téže věci, neprodleně informuje prvně uvedený soud o dni, kdy u něj bylo zahájeno řízení podle článku 32.

3. Jakmile je určen jako příslušný ten soud, u něhož bylo řízení zahájeno jako první, prohlásí se soud, u něhož bylo řízení zahájeno později, za nepříslušný ve prospěch prvního soudu.“

5 Článek 30 uvedeného nařízení zní takto:

„1. Jsou-li u soudů různých členských států zahájena řízení, která navzájem souvisejí, může soud, u něhož bylo řízení zahájeno později, řízení přerušit.

2. Dokud není řízení u soudu, u něhož bylo řízení zahájeno jako první, skončeno v prvním stupni, může jiný soud na návrh strany řízení také prohlásit, že není příslušný, jestliže je soud, u něhož bylo řízení zahájeno jako první, příslušný pro tato řízení a spojení těchto řízení je podle jeho práva přípustné.

3. Pro účely tohoto článku řízení navzájem souvisejí, pokud je mezi příslušnými žalobami dán tak úzký vztah, že jejich projednání a rozhodnutí o nich ve společném řízení je vhodné k tomu, aby se zabránilo vydání vzájemně neslučitelných rozhodnutí v oddělených řízeních.“

Nařízení č. 1346/2000

6 Body 2, 6, 8, 12, 18, 19 a 21 odůvodnění nařízení č. 1346/2000 uvádějí:

„(2) Řádné fungování vnitřního trhu vyžaduje, aby mezinárodní úpadková řízení probíhala účinně, a toto nařízení je třeba přijmout z důvodů dosažení tohoto cíle […]

[…]

(6) V souladu se zásadou proporcionality se toto nařízení omezuje na ustanovení, která upravují příslušnost pro zahájení úpadkových řízení a rozhodnutí, která jsou učiněna přímo na základě úpadkových řízení a s takovými řízeními úzce souvisí. Kromě toho obsahuje toto nařízení ustanovení, která se týkají uznávání takových rozhodnutí a rozhodného práva, které tyto zásady rovněž splňují.

[…]

(8) K dosažení cíle zvýšení účinnosti a zrychlení úpadkových řízení s mezinárodním dopadem je nezbytné a vhodné, aby ustanovení o příslušnosti, uznávání a rozhodném právu v této oblasti byla obsažena v právním aktu Společenství, který je závazný a přímo použitelný v členských státech.

[…]

(12) Toto nařízení umožňuje zahájit hlavní úpadkové řízení ve státě, ve kterém jsou soustředěny hlavní zájmy dlužníka. Tato řízení mají obecnou platnost a vztahují se na veškerý majetek dlužníka. Za účelem ochrany různých zájmů umožňuje toto nařízení zahájit vedlejší řízení, která probíhají souběžně s hlavním řízením. Vedlejší řízení může být zahájeno v členském státě, ve kterém má dlužník provozovnu. Účinky vedlejších řízení se omezují na majetek, který se nachází v tomto státě. Potřeba jednotnosti ve Společenství je naplněna závaznými pravidly o koordinaci s hlavním řízením.

[…]

(18) Toto nařízení neomezuje právo navrhnout po zahájení hlavního úpadkového řízení zahájení úpadkového řízení v členském státě, ve kterém má dlužník provozovnu. Zahájení vedlejšího úpadkového řízení by měl moci navrhnout správce podstaty v hlavním řízení nebo jiná osoba oprávněná podle vnitrostátních právních předpisů tohoto členského státu.

(19) Vedlejší úpadkové řízení může vedle ochrany místních zájmů sloužit i jiným účelům. Mohou nastat případy, kdy je struktura dlužníkova majetku natolik složitá, že je obtížné spravovat jej jako jedinou jednotku, nebo jsou-li právní systémy, jichž se to týká, natolik odlišné, že mohou nastat potíže plynoucí z rozšíření účinků práva státu, ve kterém bylo řízení zahájeno, na jiné státy, ve kterých se nachází majetek. Z tohoto důvodu může správce podstaty v hlavním řízení navrhnout zahájení vedlejšího řízení, vyžaduje-li to účinná správa majetku.

[…]

(21) Každý věřitel, který má své bydliště, obvyklé místo pobytu nebo sídlo ve Společenství, by měl mít právo přihlásit své pohledávky v kterémkoli z úpadkových řízení, která ve Společenství probíhají. […]“

7 Článek 3 tohoto nařízení zní takto:

„1. Soudy členského státu, na jehož území jsou soustředěny hlavní zájmy dlužníka, jsou příslušné k zahájení úpadkového řízení. V případě společnosti nebo právnické osoby se za místo, kde jsou soustředěny hlavní zájmy, považuje sídlo, pokud není prokázán opak.

2. Pokud jsou hlavní zájmy dlužníka soustředěny na území některého členského státu, jsou soudy jiného členského státu příslušné k zahájení úpadkového řízení proti dlužníkovi pouze tehdy, pokud má dlužník provozovnu na území tohoto členského státu. Účinky takového řízení jsou omezeny na majetek, který se nachází na území tohoto členského státu.

3. Pokud bylo úpadkové řízení zahájeno podle odstavce 1, stávají se jakákoli následná řízení podle odstavce 2 vedlejšími řízeními. Tato řízení musí být likvidačními řízeními.

[…]“

8 Článek 4 uvedeného nařízení stanoví:

„1. Pokud toto nařízení nestanoví jinak, je právem rozhodným pro úpadkové řízení a jeho účinky právo toho členského státu, na jehož území bylo úpadkové řízení zahájeno (dále jen ‚stát, který řízení zahájil‘).

2. Právo státu, který řízení zahájil, určuje podmínky pro zahájení tohoto řízení, jeho vedení a skončení. Určuje zejména,

[…]

h) pravidla pro přihlašování, prověřování a přiznávání pohledávek;

[…]“

9 Podle článku 27 téhož nařízení platí:

„Zahájení řízení uvedeného v čl. 3 odst. 1 soudem členského státu, pokud je toto řízení uznáno v jiném členském státě (hlavní řízení), umožňuje v tomto jiném členském státě, jehož soud je příslušný podle čl. 3 odst. 2, zahájit vedlejší úpadkové řízení, aniž by byla dlužníkova platební neschopnost v tomto jiném státě zkoumána. […] Jejich účinky se omezují na majetek dlužníka nacházející se na území tohoto jiného členského státu.“

10 Článek 31 nařízení č. 1346/2000 uvádí:

„1. S výhradou pravidel o omezení sdělování informací jsou správce podstaty v hlavním řízení a správci podstaty ve vedlejších řízeních povinni sdělovat si vzájemně informace. Sdělí si neprodleně jakékoli informace, které mohou být významné pro jiné řízení, zejména stav přihlašování a ověřování pohledávek, a veškerá opatření zaměřená na skončení řízení.

2. S výhradou pravidel vztahujících se na jednotlivá řízení jsou správce podstaty v hlavním řízení a správci podstaty ve vedlejších řízeních povinni vzájemně spolupracovat.

[…]“

11 Článek 39 tohoto nařízení stanoví:

„Každý věřitel včetně správce daně a orgánů sociálního zabezpečení, který má své obvyklé místo pobytu, bydliště nebo sídlo v jiném členském státě než státě, který zahájil řízení, má právo písemně přihlásit pohledávky v úpadkovém řízení.“

12 Podle článku 40 uvedeného nařízení platí:

„1. Jakmile je v některém členském státě zahájeno úpadkové řízení, příslušný soud tohoto státu nebo jmenovaný správce podstaty neprodleně informují známé věřitele, kteří mají své obvyklé místo pobytu, bydliště nebo sídlo v jiných členských státech.

2. Tyto informace předané prostřednictvím individuálních oznámení obsahují zejména lhůty, sankce za nedodržení těchto lhůt, subjekt nebo orgán, u kterého se přihlašují pohledávky a jiná stanovená opatření. Toto oznámení rovněž informuje o tom, zda věřitelé, jejichž pohledávky jsou přednostní nebo zajištěné věcným právem, musí své pohledávky přihlásit.“

13 Článek 41 téhož nařízení uvádí:

„Věřitel zašle kopie podkladů, pokud existují, a sdělí povahu pohledávky, den jejího vzniku a její výši, jakož i to, zda ji přihlašuje přednostně, zda je zajištěna věcnou zárukou nebo zda se uplatňuje s ohledem na pohledávku výhrada vlastnictví, a na který majetek se vztahuje záruka, jíž se dovolává.“

14 Článek 42 nařízení č. 1346/2000 zní takto:

„1. Informace uvedené v článku 40 se poskytují v úředním jazyce nebo v jednom z úředních jazyků státu, který řízení zahájil. Z tohoto důvodu se používá formulář se záhlavím ‚Výzva k přihlášení pohledávky. Závazné lhůty‘ ve všech úředních jazycích orgánů Evropské unie.

2. Každý věřitel, který má své obvyklé místo pobytu, bydliště nebo sídlo v jiném členském státě než státě, který zahájil řízení, může svou pohledávku přihlásit v úředním jazyce nebo v jednom z úředních jazyků tohoto jiného státu. V tomto případě však musí formulář obsahovat alespoň záhlaví ‚Přihlášení

pohledávky‘ v úředním jazyce nebo v jednom z úředních jazyků státu, který řízení zahájil. Kromě toho může být požádán o poskytnutí překladu do úředního jazyka nebo do jednoho z úředních jazyků státu, který řízení zahájil.“

Rakouské právo

15 Ustanovení § 102 Insolvenzordnung (zákon o úpadku), ve znění použitelném na spor v původním řízení (dále jen „IO“), stanoví:

„Věřitelé musí uplatnit své pohledávky v úpadkovém řízení v souladu s následujícími ustanoveními, i když se o nich vede soudní řízení.“

16 Ustanovení § 103 odst. 1 IO stanoví:

„V přihlášce musí být uvedena výše pohledávky a skutkové okolnosti, na kterých je založena, jakož i její pořadí; musí v ní být přesně uvedeny všechny důkazy, které mohou být předloženy na podporu uplatněné pohledávky.“

17 Ustanovení § 110 odst. 1 IO zní takto:

„Vlastníci pohledávek, jejichž správnost nebo pořadí jsou sporné, mohou podat žalobu na určení pohledávky, pokud je soudní procesní prostředek přípustný, proti všem osobám, které pohledávku zpochybnily […]. Návrhy uvedené v rámci takové žaloby mohou být založeny pouze na důvodu, který byl vznesen při přihlášení pohledávky a v průběhu přezkumného jednání; nemohou požadovat částku, která je vyšší než částka uvedená při této příležitosti.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

18 Navrhovatelka v původním řízení, v jejíž pravomoci je správa polských státních silnic, zadala společnosti Alpine Bau realizaci několika projektů výstavby silnic v Polsku, přičemž tyto zakázky byly zadány na základě řízení o veřejných zakázkách. Smlouvy týkající se těchto projektů obsahovaly podrobná ustanovení o náhradě škody (s příslušenstvím) pro případ prodlení s prováděním zakázek.

19 Dne 19. června 2013 bylo v Rakousku zahájeno soudní řízení o reorganizaci společnosti Alpine Bau a S. Riel byl jmenován insolvenčním správcem této společnosti.

20 Dne 4. července 2013 toto řízení přešlo v „úpadkové řízení“. Následující den bylo na základě rozhodnutí Handelsgericht Wien (obchodní soud ve Vídni, Rakousko) zaneseno do insolvenčního rejstříku, že se jedná o hlavní úpadkové řízení ve smyslu nařízení č. 1346/2000.

21 Vedlejší úpadkové řízení bylo proti společnosti Alpine Bau zahájeno v Polsku u Sądu Rejonowego Poznān-Stare Miasto w Poznaniu (okresní soud v Poznani-Starém Městě, Polsko).

22 Navrhovatelka v původním řízení přihlásila pohledávky dne 16. srpna 2013 a 22. června 2016 v rámci hlavního úpadkového řízení zahájeného v Rakousku a dne 16. května 2014 a 16. června 2015 v rámci vedlejšího úpadkového řízení zahájeného v Polsku.

23 Většina z těchto přihlášených pohledávek byla popřena S. Rielem, který byl insolvenčním správcem v rámci rakouského hlavního úpadkového řízení, a insolvenčním správcem jmenovaným v rámci vedlejšího řízení v Polsku.

24 Dne 1. dubna 2015 podala navrhovatelka v původním řízení v Polsku žalobu na určení pohledávky ve výši 309 663 865 polských zlotých (PLN) (přibližně 73 898 402 eur).

25 Dne 31. října 2016 rovněž podala u Handelsgericht Wien (obchodní soud ve Vídni) žalobu na určení pohledávky ve výši 64 784 879,43 eura, v níž navrhla, aby bylo v souladu s články 29 a 30 nařízení č. 1215/2012 řízení přerušeno do doby, než nabude právní moci rozhodnutí v rámci řízení o prověření pohledávek probíhajících v Polsku.

26 Mezitímním rozsudkem ze dne 25. července 2017 Handelsgericht Wien (obchodní soud ve Vídni) zamítl žalobu navrhovatelky v původním řízení ohledně částky 265 132,81 eura, aniž rozhodl o jejím návrhu na přerušení řízení.

27 Navrhovatelka v původním řízení podala proti tomuto rozsudku odvolání k Oberlandesgericht Wien (Vrchní zemský soud ve Vídni, Rakousko), přičemž se dovolávala zejména vady řízení spočívající v tom, že Handelsgericht Wien (obchodní soud ve Vídni) v rozporu s článkem 29 nařízení č. 1215/2012 odmítl přerušit řízení.

28 Předkládající soud se zaprvé táže, zda žaloba na určení pohledávky, kterou projednává, spadá do působnosti nařízení č. 1215/2012 nebo do působnosti nařízení č. 1346/2000.

29 Má-li být použito nařízení č. 1346/2000, táže se zadruhé, zda mají být použita, a to případně obdobně, pravidla týkající se překážky věci zahájené stanovená nařízením č. 1215/2012.

30 Zatřetí vyjadřuje pochybnosti o rozsahu požadavků uvedených v článku 41 nařízení č. 1346/2000, které se týkají obsahu přihlášky pohledávky podané věřiteli usazenými v některém členském státě.

31 Za těchto podmínek se Oberlandesgericht Wien (Vrchní zemský soud ve Vídni) rozhodl přerušit řízení a předložit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Musí být čl. 1 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1215/2012 vykládán v tom smyslu, že se žaloba na určení pohledávky podle rakouského práva týká insolvenčního řízení ve smyslu [tohoto ustanovení], a tudíž je vyloučena z věcné působnosti tohoto nařízení?

2) (pouze v případě kladné odpovědi na první otázku):

Musí být čl. 29 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 použit obdobně na související žaloby, které spadají do působnosti nařízení č. 1346/2000?

3) (pouze v případě záporné odpovědi na první otázku nebo bude-li na druhou otázku odpovězeno kladně):

Musí být čl. 29 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 vykládán v tom smyslu, že se žaloba ohledně téhož nároku považuje za žalobu mezi týmiž stranami, pokud věřitel – [navrhovatelka v původním řízení] – který v rakouském hlavním úpadkovém řízení i v polském vedlejším úpadkovém řízení přihlásil (v podstatě) totožnou pohledávku, která byla příslušnými insolvenčními správci (z převážné části) popřena, podá nejprve v Polsku proti tamějšímu insolvenčnímu správci ve vedlejším úpadkovém řízení a následně v Rakousku proti insolvenčnímu správci v hlavním úpadkovém řízení – [S. Rielovi] – žaloby na určení pohledávek v určité výši?

4) Musí být článek 41 nařízení č. 1346/2000 vykládán v tom smyslu, že je splněn požadavek uvést ‚povahu pohledávky, den jejího vzniku a její výši', pokud

a) – jako v projednávaném případě – věřitel se sídlem v jiném členském státě než je stát, v němž bylo zahájeno řízení – [navrhovatelka v původním řízení] – pohledávku ve své přihlášce pohledávky v hlavním úpadkovém řízení vymezí pouze uvedením její konkrétní výše, ale bez uvedení dne jejího vzniku (např. slovy *‚pohledávka subdodavatele JSV Sławomira Kubici za provedení silničních prací‘*)
b) sice v přihlášce samé neuvede den vzniku pohledávky, ale den vzniku se dá zjistit z příloh přihlášky (např. na základě data uvedeného na přiložené faktuře)?

5) Musí být článek 41 nařízení č. 1346/2000 vykládán v tom smyslu, že toto ustanovení nebrání v uplatňování ustanovení vnitrostátních právních předpisů příznivějších, *in concreto*, pro přihlášeného věřitele se sídlem v jiném členském státě, než je členský stát, v němž bylo zahájeno řízení – například pokud jde o požadavek na uvedení data vzniku pohledávky?“

K předběžným otázkám

K první otázce

32 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 1 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že taková žaloba na určení pohledávek za účelem jejich přihlášení v rámci úpadkového řízení, jako je žaloba dotčená ve věci v původním řízení, je vyloučena z působnosti tohoto nařízení.

33 V tomto ohledu je třeba připomenout, že nařízení č. 1215/2012 a nařízení č. 1346/2000 musí být vykládána tak, aby bylo zabráněno jakémukoli překrývání právních pravidel, která tyto akty obsahují, a jakémukoliv právnímu vakuu. Žaloby vyloučené z působnosti nařízení č. 1215/2012 na základě jeho čl. 1 odst. 2 písm. b) z důvodu, že se týkají „insolvenčních řízení a podobných řízení“, spadají do působnosti nařízení č. 1346/2000. Nařízení č. 1215/2012 se pak symetricky vztahuje na žaloby, které nespadají do působnosti čl. 3 odst. 1 nařízení č. 1346/2000 (rozsudky ze dne 20. prosince 2017, Valach a další, C-649/16, EU:C:2017:986, bod 24, jakož i ze dne 4. října 2018, Feniks, C-337/17, EU:C:2018:805, bod 30).

34 Z toho vyplývá, že příslušné působnosti těchto dvou nařízení jsou jasně vymezeny a žaloba, která vyplývá přímo z úpadkového řízení a úzce s ním souvisí, spadá do oblasti působnosti nařízení č. 1346/2000, a nikoliv nařízení č. 1215/2012 (rozsudek ze dne 14. listopadu 2018, Wiemer & Trachte, C-296/17, EU:C:2018:902, bod 31).

35 V této souvislosti Soudní dvůr zohlednil skutečnost, že různé druhy žalob, o kterých měl rozhodovat, byly podány v souvislosti s úpadkovým řízením. Kromě toho se pokaždé zaměřil především na určení toho, zda dotčená žaloba vychází z práva upravujícího úpadková řízení, nebo z jiných pravidel (rozsudky ze dne 4. září 2014, Nickel & Goeldner Spedition, C-157/13, EU:C:2014:2145, bod 26, jakož i ze dne 4. prosince 2014, H, C-295/13, EU:C:2014:2410, bod 18).

36 Určujícím kritériem použitým Soudním dvorem k identifikaci oblasti, do které žaloba spadá, je konkrétně její právní základ. Podle tohoto přístupu je třeba zkoumat, zda právo nebo povinnost, které jsou základem žaloby, vyplývají z obecných pravidel občanského a obchodního práva, nebo z odchylných pravidel, která jsou specifická pro insolvenční řízení (rozsudky ze dne 4. září 2014, Nickel & Goeldner Spedition, C-157/13, EU:C:2014:2145, bod 27; ze dne 11. června 2015, Comité d’entreprise de Nortel Networks a další, C-649/13, EU:C:2015:384, bod 28; ze dne 9. listopadu 2017, Tünkers France a Tünkers Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, bod 22, jakož i ze dne 20. prosince 2017, Valach a další, C-649/16, EU:C:2017:986, bod 29).

37 Vedle toho, že žaloba na určení pohledávek upravená v § 110 IO, kterou podala navrhovatelka v původním řízení, je součástí rakouských právních předpisů v oblasti úpadkového řízení, je třeba v projednávané věci uvést, že ze znění tohoto ustanovení vyplývá, že tuto žalobu mohou v rámci úpadkového řízení podat věřitelé, kteří jsou účastníky tohoto řízení, v případě, že je popřena výše nebo pořadí pohledávek přihlášených těmito věřiteli.

38 Jeví se tedy, že s ohledem na tyto charakteristiky žaloba na určení pohledávek upravená v § 110 IO vyplývá přímo z úpadkového řízení, úzce s ním souvisí a má původ v právu upravujícím úpadková řízení.

39 V důsledku toho uvedená žaloba nespadá do působnosti nařízení č. 1215/2012, ale do působnosti nařízení č. 1346/2000.

40 Za těchto podmínek je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 1 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že taková žaloba na určení pohledávek za účelem jejich přihlášení v rámci úpadkového řízení, jako je žaloba dotčená ve věci v původním řízení, je vyloučena z působnosti tohoto nařízení.

K druhé otázce

41 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu, kterou pokládá pouze pro případ kladné odpovědi na první otázku, je, zda čl. 29 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že se použije obdobně na takovou žalobu, jako je žaloba dotčená ve věci v původním řízení, která je vyloučena z působnosti tohoto nařízení, ale spadá do působnosti nařízení č. 1346/2000.

42 Úvodem je třeba připomenout, že jestliže čl. 29 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 stanoví, že je-li u soudů různých členských států zahájeno řízení v téže věci mezi týmiž stranami, přeruší soud, u něhož bylo řízení zahájeno později, bez návrhu řízení až do doby, než se určí příslušnost soudu, který řízení zahájil jako první, činí tak v zájmu zajištění, aby v této věci nebyla vydána vzájemně neslučitelná rozhodnutí.

43 Je třeba rovněž uvést, že vzhledem k tomu, že unijní normotvůrce výslovně vyloučil některé oblasti z působnosti nařízení č. 1215/2012, ustanovení tohoto nařízení, včetně těch, která jsou čistě procesní povahy, se na tyto oblasti obdobně nepoužijí.

44 Takové použití by mimoto bylo v rozporu se systémem nařízení č. 1346/2000, a ohrozilo by tedy užitečný účinek jeho ustanovení, a to zejména v tom, že podle článků 3 a 27 tohoto nařízení, vykládaných ve světle bodů 12, 18 a 19 jeho odůvodnění, mohou být vedlejší úpadková řízení zahájena souběžně s hlavním úpadkovým řízením, což čl. 29 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 neumožňuje.

45 Kromě toho, jak Komise tvrdila ve svých písemných vyjádřeních, pokud jde o systém nařízení č. 1346/2000, jeho článek 31 umožňuje zamezit riziku existence vzájemně neslučitelných rozhodnutí tím, že zavádí pravidla v oblasti informování a spolupráce v případě souběžných úpadkových řízení.

46 V důsledku toho je třeba na druhou otázku odpovědět tak, že čl. 29 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že se ani obdobně nepoužije na takovou žalobu, jako je žaloba dotčená ve věci v původním řízení, která je vyloučena z působnosti tohoto nařízení, ale spadá do působnosti nařízení č. 1346/2000.

Ke třetí otázce

47 Vzhledem k tomu, že třetí otázka byla položena pouze pro případ záporné odpovědi na první otázku nebo pro případ kladné odpovědi na druhou otázku, není namístě na ni odpovídat.

Ke čtvrté a páté otázce

48 Podstatou čtvrté a páté otázky předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda článek 41 nařízení č. 1346/2000 musí být vykládán v tom smyslu, že věřitel může v rámci úpadkového řízení přihlásit pohledávku bez formálního uvedení data jejího vzniku, pokud to právo členského státu, na jehož území bylo toto řízení zahájeno, umožňuje a pokud lze toto datum vyvodit z podkladů uvedených v tomto článku 41.

49 Z bodů 2 a 8 odůvodnění nařízení č. 1346/2000 vyplývá, že jeho cílem je umožnit účinné a účelné fungování přeshraničních úpadkových řízení, jakož i zvýšit účinnost a zrychlit tato řízení.

50 Jak vyplývá zejména z bodu 21 odůvodnění a z článku 39 tohoto nařízení, jeho cílem je konkrétně zajistit rovné zacházení s věřiteli v rámci Unie a usnadnit výkon jejich práv.

51 Článek 4 odst. 2 písm. h) nařízení č. 1346/2000 stanoví zásadu, že pravidla pro přihlašování, prověřování a přiznávání pohledávek určuje právo členského státu, na jehož území bylo úpadkové řízení zahájeno. Článek 41 tohoto nařízení, který se nachází v kapitole IV tohoto nařízení, nadepsané „Informování věřitelů a přihlašování jejich pohledávek“, nicméně stanoví určité požadavky týkající se obsahu přihlášky pohledávky, které musí být, jak uvedl generální advokát v bodech 59 a 72 svého stanoviska, považovány za maximální požadavky ve vztahu k obsahu přihlášky pohledávky, jež může vnitrostátní právní úprava uložit věřitelům, kteří mají obvyklé místo pobytu, bydliště nebo sídlo v jiném členském státě, než je stát, na jehož území bylo úpadkové řízení zahájeno.

52 V rámci těchto požadavků článek 41 mimo jiné vyžaduje, aby věřitel zaslal kopie podkladů, pokud existují, a sdělil den vzniku pohledávky.

53 Kromě toho je třeba připomenout, jak bylo uvedeno v bodě 51 tohoto rozsudku, že v souladu se zásadou stanovenou v čl. 4 odst. 2 písm. h) nařízení č. 1346/2000 pravidla prověřování a přiznávání pohledávek nadále určuje právo členského státu, na jehož území bylo úpadkové řízení zahájeno.

54 Z výše uvedených úvah vyplývá, že článek 41 nařízení č. 1346/2000 nesmí být vykládán způsobem, který by měl za následek vyloučení přihlášky pohledávky z důvodu, že předmětné přihlášení pohledávky neobsahuje některý z údajů stanovených v tomto článku 41, pokud uvedení tohoto údaje není uloženo právem členského státu, na jehož území bylo úpadkové řízení zahájeno, a pokud lze uvedený údaj bez zvláštních obtíží vyvodit z podkladů stanovených v uvedeném článku 41, což přísluší posoudit příslušnému orgánu, který provádí prověřování pohledávek.

55 Za těchto podmínek je třeba na čtvrtou a pátou otázku odpovědět tak, že článek 41 nařízení č. 1346/2000 musí být vykládán v tom smyslu, že věřitel může v rámci úpadkového řízení přihlásit pohledávku bez formálního uvedení data jejího vzniku, pokud právo členského státu, na jehož území bylo toto řízení zahájeno, neukládá povinnost uvést toto datum a pokud lze toto datum bez zvláštních obtíží vyvodit z podkladů uvedených v tomto článku 41, což přísluší posoudit příslušnému orgánu, který provádí prověřování pohledávek.

K nákladům řízení

56 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

1) **Článek 1 odst. 2 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech musí být vykládán v tom smyslu, že taková žaloba na určení pohledávek za účelem jejich přihlášení v rámci úpadkového řízení, jako je žaloba dotčená ve věci v původním řízení, je vyloučena z působnosti tohoto nařízení.**

2) **Článek 29 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že se ani obdobně nepoužije na takovou žalobu, jako je žaloba dotčená ve věci v původním řízení, která je vyloučena z působnosti tohoto nařízení, ale spadá do působnosti nařízení č. 1346/2000.**

3) **Článek 41 nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000 o úpadkovém řízení musí být vykládán v tom smyslu, že věřitel může v rámci úpadkového řízení přihlásit pohledávku bez formálního uvedení data jejího vzniku, pokud právo členského státu, na jehož území bylo toto řízení zahájeno, neukládá povinnost uvést toto datum a pokud lze toto datum bez zvláštních obtíží vyvodit z podkladů uvedených v tomto článku 41, což přísluší posoudit příslušnému orgánu, který provádí prověřování pohledávek.**

Podpisy.